

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.059/2014/6.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Vásárhelyi Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Vásárhelyi János ügyvéd által képviselt I.r. II.r. és III.r. felperesnek dr. Molnár Éva ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Szekszárdi Törvényszéken 16.P.20.207/2013. számon indult és a Pécsi Ítéltő tábla Pf.VI.20.440/2013/7. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperesek részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az alperesnek 15 napon belül 254.000 (kettőszázötvennégyezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget. Megállapítja, hogy 3.200.000 (hárommillió-kettőszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felperesek mint adósok, illetve adóstársak és jelzálog-kötelezettek 2010. január 29-én lakossági kölcsönszerződést kötöttek az alperessel mint hitelezővel. A kölcsön összege 32.000.000 Ft volt, mely összeget az alperes a szerződésnek megfelelően átutalt. A kölcsönszerződést az alperes részéről Sz S-né, mint annak egyik ügyvezetője, valamint az alperes kirendeltségvezetője, K A-né írta alá.

Az alperest - alapszabálya szerint - az ügyvezetők képviselik, a képviselet módja: ügyvezetők együttesen. A kölcsönszerződés aláírásakor Sz S-né és B-né K E voltak az ügyvezetők. Emellett az alperest a székhelyén és fióktelepeinél működő kirendeltségeknél kötött ügyletek vonatkozásában teljes jogkörrel képviselhetette az I-n működő kirendeltség vonatkozásában a mindenkori kirendeltségvezető és vele együtt egy hitelügyintéző együttesen. A

kölcsönszerződés aláírásakor az iregszemcsei kirendeltségvezető K A-né, a hitelügyintézők pedig S G és P-né Á T voltak.

Mivel a felperesek a szerződés szerinti kamatfizetéssel elmaradtak és a vállalt biztosítási díjfizetési kötelezettségüket sem teljesítették, az alperes 2010. augusztus 24-én felmondta a kölcsönszerződést.

A felperesek keresetükben a perbeli szerződés semmisségének megállapítását és az eredeti állapot helyreállítását kérték. Elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy a megkötött kölcsönszerződés jogszabályba ütközik, mivel az alperest a kölcsönszerződést aláíró két személy nem képviselhette, az alperes saját alapszabályába ütközik a képviselet ezen módja. Másodlagosan ugyanezen indokok alapján arra hivatkoztak, hogy a szerződés érvényesen létre sem jött a felek között.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a szerződés a felek megállapodása alapján létrejött, az jogszabályba nem ütközik.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a kölcsönszerződésnek nem érvényességi feltétele annak írásba foglalása. A felek a Ptk. 205. §-ának /1/ és /2/ bekezdése alapján a szerződés lényegét érintő kérdésekben megállapodtak, a szerződés megkötésére a felek akarata fennállt. Az alperes képviseletében eljáró személyek - még ha túl is lépték képviseleti jogkörüket - nyilatkozatát az alperes mint képviselt személy jóváhagyta, ezért a kölcsönszerződés nem ütközik jogszabályba.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel arra hivatkozott: a pénzügyi intézmény által nyújtott kölcsön érvényességi kelléke a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló - a már nem hatályos - 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 210. §-ának /1/ bekezdése alapján annak írásba foglalása. Az nem volt vitás a perben, hogy a szerződést nem az egymással együttes aláírási joggal rendelkező személyek írták alá; mindkettőjüknek volt együttes aláírási joga, azonban más személyekkel együtt. A perbeli formában tehát nem képviselhették az alperest, így annak álképviselőjeként jártak el. A Ptk. 219. §-ának és 221. §-ának értelmezéséhez fűződő bírói gyakorlat alapján ha a képviseleti jog hiányát a törvényes képviselő utólagos jóváhagyása orvosolja, az álképviselő által kötött szerződésre a bíróság nem alkalmazhatja az érvénytelenség jogkövetkezményeit.

Az alperes - az aláírásra ebben a formában nem jogosult képviselői által aláírt - perbeli kölcsönszerződést magára nézve érvényesnek, kötelezőnek ismerte el, a kölcsönt folyósította a felperesek részére. Az alperes jóváhagyása ezért a szerződést érvényesen létrehozta.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmükben a felperesek a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelmüknek helytadó, a perbeli szerződés érvénytelenségét megállapító ítélet meghozatalát kérték. Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet a Hpt. 210. §-ába, 45-47. §-aiba, a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény (Sztv.) 41. § /1/, /2/ bekezdésébe, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. tv. (Ctv.) 8. § /2/ bekezdésébe, és a Ptk. 219-221. §-aiba ütköző módon jogszabálysértő. Eljárásjogi jogszabálysértésként megjelölték a Pp. 206. § /1/ bekezdését, 213. § /1/ bekezdését, 215. §-át és 221. § /1/ bekezdését is. Álláspontjuk szerint az alperes alapszabályából egyértelműen megállapítható, hogy a kölcsönszerződés az alperes részéről nem cégszerűen került aláírásra, az alperes nevében eljáró két képviselő beosztása sem került feltüntetésre az okirat utolsó oldalán. Az alperestől elvárható lett volna, hogy a kölcsönszerződést az arra jogosultak írják alá. Az álképviselő által aláírt perbeli szerződés formális jóváhagyása írásos formában nem történt meg, sem a szóbeli jóváhagyás, sem a ráutaló magatartás jóváhagyásnak nem tekinthető.

Hivatkoztak arra is, hogy az eljáró bíróságok a kereseti kérelmen túlterjeszkedtek, mivel egyik peres fél részéről sem volt arra határozott kérelem, hogy egy létre sem jött szerződést érvényesen létrehozzon a bíróság.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /2/ bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt az abban hivatkozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

Az eljáró bíróságok egyezően, tényszerűen rögzítették, hogy a perbeli szerződést az alperes nevében együttes képviseletre, cégjegyzésre jogosultak, de az alperes alapszabályba szabályozottaktól eltérő módon, írták alá. Ezzel megsértették a Sztv. 47. §-ában, a Ctv. 8. § (2) bekezdésében és az alperes alapszabályában írtakat. A felperes által hivatkozott Hpt. 45., 46. §-ainak rendelkezései azt a célt szolgálják, hogy a pénzügyi intézmények elvárható gondossággal és szakértelemmel, ügyfeleik érdekeinek figyelembe vételével járjanak el. A pénzügyi intézmények által nyújtott szolgáltatások kiszámításhatóságát szolgálja az a jogszabályi előírás is, hogy ezeket a szerződéseket a Hpt. 210. §-a alapján írásba kell foglalni.

A felperes felülvizsgálati kérelmében annak alátámasztására hivatkozott ezen jogszabályi rendelkezések megsértésére, hogy az alperesi pénzügyi intézmény részéről a nem az arra jogosultak által aláírt perbeli kölcsönszerződés nem jött létre, illetve

érvénytelen.

A Kúria megítélése szerint az eljárás bíróságok helyesen, jogszabálysértés nélkül értékelték a perbeli tényállást és alkalmazták a Ptk. 219-221. §-ait. A perben nem merült fel adat arra, hogy az alperes részéről a szerződést aláíró személyek rosszhiszeműen lépték volna túl képviseleti jogkörüket, erre a felperesek sem hivatkoztak, ezt nem bizonyították. Az alperes részéről a szerződést aláíró személyek jóhiszemű álképviselőnek minősülnek; az alperes mint képviselt személy döntési lehetősége volt, hogy ennek ellenére teljesíti-e a felperesek felé szerződésben vállalt kötelezettségét, azaz a kölcsön folyósítását. Az alperes a kölcsönt folyósította, ezáltal az álképviselő jognyilatkozatát jóváhagyta. A felperesek állításával szemben a szerződés teljesítése önmagában megfelelő és egyértelmű jóváhagyása az álképviselő nyilatkozatának. A felperesek által hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből nem vezethető le olyan értelmezés, hogy jóváhagyás érvényesen csak meghatározott (írásbeli) formában tehető.

Az eljárás bíróságok nem terjeszkedtek túl a felperesek kereseti kérelmén: a jogerős ítélet a felperesek keresetét elutasító elsőfokú ítéletet hagyta helyben, szerződés létrehozásáról nem rendelkezett. A fent kifejtettekre tekintettel a perbeli szerződést változatlan tartalommal érvényes szerződésnek kell tekinteni.

A perben eljárás bíróságok a felülvizsgálati kérelemben állított egyéb eljárás szabálysértéseket sem követték el, a bizonyítékokat jogszerűen mérlegelték, indokolási kötelezettségüknek a jogszabályban előírt módon eleget tettek.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felpereseket a Pp. 270. § /1/ bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/, /5/ és /6/ bekezdéseire, az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban - kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének a viselésére. A felperesek teljes személyes költségmentességére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. május 20.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András
sk.előadó-bíró, Dr. Csőke Andrea sk. bíró